

A játszótéri idillt felverte a mellette futó bazaltos gyalogúton zötykölődő kerekas bőrönd. Elöl egy szemüveges, vézna kislány haladt, hátán degeszre pakolt iskolatáskával, utána három méterrel a megtermett anya vonszolta a hatalmas pakkot; izzadságtól fénylő homlokára őszes-barna tincsek ragadtak, vastag szemüvege mögül vészjósloán szegezte tekintetét gyermeke hátába, a kopott-rózsaszín hátizsák félszárnyú pillangójára.

Az idő - miszerint vasárnap délután volt - egyértelművé tette a térben látottakat: a kislány kollégista a „Gyógy”-ban, a kisváros nagy szaktekintélynek örvendő intézményében. A hintát lökő szülők lopott pillantásokat vetettek rá, kacsázó lépteiből silabizálva, hogy vajon a kisegítő vagy „csak” a beszédjavító részlegbe járhat; a homokot szitáló anyák röpke hálát adtak, amiért az ő gyereküknek nincs „olyan bajuk”, amiért valami távoli iskolában kellene hagyniuk egy-egy hétre, és a pillanatnyi csend erejéig mindegyikükben felébredt a szájalom a hamarosan bekövetkező könnyes búcsú, majd az esténként jelentkező honvágy miatt – egészen addig, amíg saját csemetéjük el nem kezdett visítani, hogy beleszórták a homokot a szemébe, vagy elvették a lapátját.

Egyszer csak az anya - hirtelen felindulásból - megváltoztatta a haladás sorrendjét, ami a következőképpen alakult: anya, kislány, bőrönd. Ez utóbbi nem is akart mozdulni tovább, a kislányt is vissza-visszarántotta, a hátizsákkal párbajozva, vajon melyikük diktálja a menetirányt. Az anya így hamar megszerezte három- (majd hat-, majd kilenc-) méteres előnyét, a két kis pálcikaláb pedig egyre elszántabban vetette meg magát a bazalton, ahova a kerekék – úgy tűnt, mozdíthatatlanul - beágyazódtak. A játszótér várta a poénos feloldást: egy szelíden dorgáló, anyai „ugye, ugye, kislányom”-at, vagy egy nevetgélésbe átcsapó, közös huzavonát. Az anya azonban nem ismerte az efféle dramaturgiai fordulatokat, és a bőrönd fogantyúja helyett a szőke copfot kezdte cibálni, a vasárnapot beszennyező ordítással, mi szerint a kislány az oka mindennek, úgyhogy most csak cipelje a terhét (meg az anyját, az apját, az egész bánatos világét...).

A kislány még a gyógypedagógiai módszerekkel könnyített olvasókönyvét is alig bírta el, a kemény borító sarkát folyamatosan érezte a hátában – köszönhetően a szabálytalan táskába-hajigálásnak, amivel kistestvéreitől igyekezett megmenteni a tanszereit -, mégsem kérdőjelezte meg a feladat teljesíthetőségét, és szó nélkül együttműködött önmaga megbüntetésében. Megszokta már:

„Anyu mindig ideges. Egyrészt, mert kevés a pénzünk, másrészt, mert kirúgták a munkahelyéről, és ezért még kevesebb lett a pénzünk, harmadszor pedig, mert nekem mindent külön kell venni a diákokthoz miatt: szappant, törülközőt, színes ceruzákat - és erre meg már végképp nincs pénzünk. Húsvétra a tesóimnak a zsiniban vettem biciklit, de én csak csokinyulat kaptam, mert amúgy én rá kell a legtöbbet költeni. Anyu jobban örült volna, ha írnak nekem valami gyógyszert a diszlexiára, de azt mondta a néni a vizsgalóban, arra nincs más orvosság, csak ez az iskola. Esetleg még az olvasás, de azt anyu se nagyon tud, így aztán harmadiktól már idejárom. Az összes ruhám a bőröndben van, mert két hétig nem megyek haza (a vonat is nagyon drága), azért ilyen nehéz. Valahogy muszáj elhúzni, csak ne legyen több kiabálás... anyu úgyis olyan feltűnő mindenhol...”

Irreálisan nagy volt a csomag a madárcsontú karoknak, az anya azonban látszólag ezt fel sem mérte. Karba tett kézzel sétált tovább, néha hanyagul hátrasandított, hogy aztán elégedetlen fejcsóválásba kezdjen:

„Nem elég, hogy az anyósom szerint miattam nem lett normális a gyerek, még ez a bűdös

kölyök is nyafog itt nekem... Hát én akartam, hogy idejárjon?! Az ő érdeke! Azért van ez a nyüszkülődés kéthetente, hogy neki jobb legyen! A gyerekjólétis mégis folyton pofázik! Az anyós már feni a fogát, hogy elvegye tőlem a gyerekeket! Ez meg itt azt kérdezet, hogy mikor lesz biciklije! Még csak az kell, hogy az iskolában is összebeszéljen mindent, aztán rám uszítsák a gyámügyet...!”

A játszótéren kezek szorultak ökölbe; egy lelkes gyerekjogi aktivista kifejezte szándékát, hogy mindjárt odamegy, a mellette szemlélődő, cinikus apuka csitította: „azt is csak a gyereken fogja levetni, amikor nem látja senki.”

Aztán, mint minden helyzet, tovább gördült ez is: az anya vaskos keze csattanós pofont küldött az igazságtalan világnak – a kislány vérszegény arcán keresztül, majd indulatosan megragadta a fogantyút a vézna ujjak mellett, és a kerekek újra zötyögtették a bőröndöt a maga útján, át a patakhídon, beleveszve a sétány zöldjébe.

A játszótér megkönnyebbült sóhajt küldött utánuk.

„Még jó, hogy kollégista” – adta meg a végszót egy anyuka, aztán elkapta a csúszdáról rikkantva érkező csemetéjét, és megpörgette a levegőben.